

Událost a její subjekt

Původ (vznik) subjektu nemůžeme odvozovat z ničeho prostě jsoucího (ostatně nepovažujeme nic, co je jenom „dáno“, za opravdu skutečné); proto nemůžeme dění subjektu (subjekt se děje, v jistém smyslu můžeme o subjektu mluvit jako o ‚události‘) jako o předcházejícím samu událost, jejímž je subjektem. Je to událost, která si tvoří, vytvoří, ustavuje a eventuelně proměňuje svůj subjekt, takže událost (ve smyslu „býti událostí“) předchází subjektu (předchází příslušnému „býti subjektem“). Tím se však před námi otvírá závažný problém: čím je událost, která si ještě nevytvořila svůj subjekt? Vidím jen jedinou možnost: je to událost jen virtuální, která nevstoupila do žádných skutečných vztahů k jiným událostem resp. vůbec k nějakému svému prostředí. Je to zkrátka událost bez prostředí, bez okolí, bez jakéhokoli vztahu k něčemu jinému. A proto to je také událost, která není schopna se k sobě vztáhnout, ve svém průběhu se zčásti k sobě vracet, tedy také neschopná (aspoň zatím) se stát subjektem nebo ustavit (vytvořit) svůj subjekt. Má-li si taková událost svůj subjekt ustavit (vytvořit) resp. má-li se sama stát subjektem (zatím držíme obojí formulaci), musí navázat vztahy s jinými událostmi resp. se svým okolím (prostředím). A to znamená, že na ně musí reagovat; a protože každá reakce je nutně akcí, musí taková událost být schopna akce či aktivit; a k tomu právě potřebuje začít ustavovat svůj subjekt. Neboť každou akcí, každou aktivitou zasahuje událost nejen své okolí, ale dostavuje či do-ustavuje, proměňuje svůj subjekt (event. sama sebe jakožto subjekt). Zbývá řešit problém, jak vlastně může docházet k proměně virtuální události v událost „reálnou“; obojí jakoby „vnější“ popis nějak nedostačuje pro naše porozumění: jak může navazovat vztahy (interakce) se svým okolím, a jak může začít ustavovat svůj subjekt (resp. začít se stávat sama subjektem).

(Písek, 150517-2.)